

مراقبت از فیستول شریانی وریدی در بیماران تحت دیالیز

تهیه کننده: بخش دیالیز و واحد آموزش

تأیید کننده: رئیس گروه بخش دیالیز

تاریخ تدوین: 1393/4/1

تاریخ آخرین بازنگری: 1401/6/1

تاریخ بازنگری بعدی: 1405/6/1

ویرایش: 03

کد: 30 - ATH-ED/ED

منبع: درمان بیماری مزمن کلیه - پرستار و دیالیز

شما برای انجام دیالیز خونی احتیاج به رگی دارید که بسیار قطور تر از رگ های معمولی باشد تا امکان گردش خون با حجم زیاد را در دستگاه همودیالیز میسر نماید به همین جهت در مچ دست یا آرنج شما عمل جراحی ساده ای با بی حسی موضعی انجام می شود که پزشک با اتصال یک سرخرگ و سیاهرگ در این ناحیه برای شما فیستول می سازد تا به کمک فشار خون سرخرگ، یک رگ (سیاهرگ) قطور مناسب برای همودیالیز ایجاد کند در واقع هیچ چیز خارجی در دست قرار نمی دهند.

وقتی برای اولین بار فیستول گذاری می شود، چندین ماه ممکن است طول بکشد تا به اصطلاح فیستول برسد و آماده استفاده گردد.

دوام فیستول از کمتر از یک سال تا بیش ده سال متغیر است.

جهت افزایش طول عمر فیستول و پیشگیری از عوارضی مانند عفونت و از کار افتادن فیستول مراقبت های زیر را انجام دهید.

مراقبت از فیستول

- ♦ بعد از ایجاد فیستول شریانی وریدی برای جلوگیری از تورم تا چند هفته عضو را بالا نگه دارید.
- ♦ لازم است هر دو روز یک بار پانسمان محل جراحی تعویض شود
- ♦ در صورت نشت خون یا عفونت، حتما با پزشک مربوطه هماهنگ شود
- ♦ تا زمان کشیدن بخیه ها، هنگام حمام کردن از خیس نشدن محل جراحی اطمینان حاصل کنید.

♦ هر روز عملکرد فیستول را با گذاردن آرام دست بر روی فیستول و کنترل جریان خون و ارتعاش آن زیر دستتان بررسی نمایید در صورت کاهش ارتعاش و یا احساس نبض در آن بلافاصله به پزشک خود اطلاع دهید.

♦ موقع دراز کشیدن متوجه باشید که فشاری به فیستول وارد نشود و روی دست فیستول دار نخواهید.

♦ از انجام کارهای سنگین و بلند کردن اجسام سنگین (بالای 2 کیلو گرم) با دست فیستول دار از زمین یا تخت خودداری نمایید.

♦ از پوشیدن لباس های تنگ که باعث فشار به محل فیستول می شود خودداری کنید بهتر است ساعت و دست بند در دست فیستول دار نداشته باشید.

♦ قبل از هر دیالیز، دست فیستول دار را با آب و صابون بشوئید.

♦ پس از تعیبه فیستول شریانی وریدی فشار خون خود را اندازه گیری نمائید چرا که کاهش فشار خون باعث میشود که جریان خون و فشار مناسبی به فیستول نرسد، در صورت احساس افت فشار خون، دراز کشیده و پاهای خود را بالا تر از سطح بدن قرار دهید.

♦ بعد از دیالیز از فشار مناسب در محل خروج سوزنها برای بند آمدن خون استفاده نمائید.

♦ در صورت پارگی رگ هنگام دیالیز، روز اول از کمپرس سرد و روزهای بعد از کمپرس گرم در محل تزریق عروق استفاده کنید.

♦ مراقب باشید بر روی فیستول کمپرس نگذارید.

♦ بهتر است جهت جلوگیری از خونریزی تا چند ساعت پس از دیالیز حمام نروید.

♦ با پرسنل در تغییر محل ناحیه تزریق سوزن ها در هر جلسه دیالیز همکاری نمائید به این ترتیب عمر فیستول و رگ های خود را تضمین می نمائید.

♦ گرفتن نمونه خون یا رگ گیری یا گرفتن فشار خون از دست فیستول دار ممنوع می باشد.

♦ در صورت بروز علائم تب و لرز، خونریزی، ترشح، قرمزی، تورم و تغییر رنگ در ناحیه فیستول به پزشک خود مراجعه کنید.

♦ برای برجسته شدن عروق، دست را پایین تر از قفسه سینه قرار دهید خمیر و یا تویپ قابل ارتجاع را در دست گرفته و با فشار باز و بسته نمائید. (توجه شود عمل باز و بسته شدن دست به آرامی انجام شود و هنگامی که دست را با حداکثر قدرت مشت کرده اید لحظه ای در همان حالت محکم نگه دارید سپس به آرامی مشتتان را باز کنید)

♦ این ورزش را 20 بار انجام دهید سپس استراحت کنید مجددا چندین نوبت دیگر انجام دهید (حداقل 5 نوبت) پس از چند روز بهتر است از تورنیکه ملایمی حدودا یک دقیقه بالای عضو، برای انجام این ورزش استفاده کنید.

طراحی و چاپ: روابط عمومی بیمارستان آتیه

آدرس بیمارستان:

شهرک غرب، تقاطع بلوار فرحزادی و شهید دامن

تلفن بیمارستان: 82721

فاکس بیمارستان: 88086095

www.atiehospital.ir

